

ZATERDAG 29 JANUARI 1966

Een LSD-klontje in de koffie...

EEN KLEIN „KLONTJE SUIKER”
BRENGT GEBRUIKER AL SNEL
IN EEN SCHIJNWERELD, MA AR:

LSD leidt tot krankzinnigheid

REEDS VELE JONGEREN IN 'T VERDERF GESTORT

door IDO VAN BOCKEL

AMSTERDAM, zaterdag

DE wanden van zijn kamer werden paars en waken ver terug. Na enkele ogenblikken, die hij onderging als een eenwigheid, vond hij zichzelf terug, kruipend over de grond als een insect, opgenomen in een grote felgekleurde ruimte. Het geluid van een langrijdende auto deed hem zijn handen tegen zijn oren drukken, gemarteld door onduidbare pijn. Daarna gleed alles weg. Ruimte en tijd bestonden niet meer. Hij zweefde groot en machtig in een violette wolk. Hij kon alles. Hij kon vliegen. Beter dan de vogels, sneller, sierlijker. Hij ging naar het openstaande raam en sprong naar buiten om een wedstrijd te houden met de meeuwen. Drie verdiepingen lager smakte hij op het dak van een auto. Zwaargewond, beide benen gebroken, werd hij opgenomen in een ziekenhuis. Robin Hood — zoals ze hem noemden in Leidsepleinkringen — had zich vergist. Hij kon niet vliegen. Hij had alleen LSD gebruikt.

Overheid dient zeer spoedig in te grijpen

ZE heet Iris en ze is net zeventien jaar. Op de MMS, waar ze in de vierde klas zat, was zij een middelmatige leerlinge. Toen ze het klontje suiker had doorgeslikt, zag ze de wereld veranderen. De muren van de kamer kwamen naar elkaar toe. Ze hoorde vreselijke geluiden, waarvan ze het bestaan nooit had beseft. De kussens van de stoel, waarop ze zat, veranderden in harde, gloeiende stenen. Alles was vijandig. Alle voorwerpen hadden het op haar voorzien. Ze werd bang, doodsbang, vooral, toen ook haar eigen lichaam veranderde. Haar huid omknelde haar als een dwangbuis, verstikte haar. Gillend stond ze op, gillend liep ze door het huis, gillend lieten ze naar het

handeld voor prijs ervan / 5 tot / 20 per stuk.

Amsterdam is een van de voornaamste centra van deze klontjeshandel geworden. Men heeft er een soort postorderbedrijf mee opgebouwd. Met schoenen dozen vol wordt het over de hele wereld verzonden. In Amerika — waar LSD verboden is — in Parijs, op Ibiza zijn de Nederlandse klontjes bekend en gewild. In dope-kringen over de hele wereld weet men, dat in Amsterdam de aanmaak, de verkoop en het in bezit hebben van LSD op geen enkele wijze verboden of strafbaar is.

Stapelgelek

HET gebruik van LSD begon — en is nog steeds bezig — vormen aan te nemen, die politie

halve marihuana, haschisch en trichlorethyleen ook een fervent gebruiker van LSD was, stierf plotseling na veelvuldig gebruik van LSD en chlorethyleen op een zolder in de Baambrugsteeg.

In de Utrechtsedwarsstraat sprong de Surinamer, die bekend stond als „Robin Hood”, na gebruik van LSD van Crijshoog dwars door het raam naar buiten, omdat hij meende, dat hij vliegen kon. Enkele LSD-gebruikers moesten met aanvallen van schietzofrenie worden opgenomen in krankzinnigenrichtingen als het Amsterdamse paviljoen 3 van het Wilhelminagasthuis.

OMDAT het kleurloos, smakeloos en reukloos is, kwamen er de vreemdste toestanden voor. Een modekapper — zelf een groot klontjesliker — deed

van dit middel toch onderschat. Niet omdat het tot een lichamelijke verslaving zou lijden. Dat geloof ik niet. Maar het kan de gebruikers zulke nooit vermoede sensaties geven, dat als het middel uitgewerkt is, hij depressief wordt, het leven van alledag bijzonder grauw vindt en alledaags, en dat hij daarom steeds weer teruggrijpt naar deze chemische extaseverwekkers. Ik ben dan ook bepaald tegen het niet-medisch gebruik van dit soort middelen en voor iedere wettelijke maatregel, die het gebruik ervan aan banden legt en drastisch doet verminderen.

Zorg

U IT farmaceutisch oerpunt is er LSD-25 een bijzonder gevaarlijke stof. Het wekt experimentele krankzinnigheid, en de be-

TRI-PETER, de jongen die bij na alle verslavings-, verdovings- en extaseverwekkende middelen gebruikte, stierf na een te grote dosis op de zolder van een Amsterdams pakhuis. Zijn begrafenis werd bijgewoond door v.w.m.r. Joop Dielemans, John de Seifkicker, Simon Postuma, Marijke Korer, een onbekende vrouw, Peter ten Hoop en Robert Jasper Grootveld.

VOOR haar bestaat de realiteit niet meer. Barbara leeft nu in haar eigen wereld, waarin alle waarden van plaats verwisseld zijn. In de kamer hangt ergens een schommel. Ze gaat erop zitten en zet af. Misschien verbeeldt haar door LSD het invloed brein zich nu, dat zij vliegt. (De foto's bij deze reportage zijn van Ab Pruis).

ZIE haar en ze is niet zeventien jaar. Op de MMS, waar ze in de vierde klas zat, was zij een middelmatige leerlinge. Toen ze het laatste ritje had doorgevoerd, was ze de wereld veranderden. De muren van de kamer kwamen naar elkaar toe. Ze hoorde vreselijke geluiden, waarvan ze het bestaan nooit had beseft. De kussens van de stoel, waarop ze zat, veranderden in harde, gloeiende stenen. Alles was vijandig. Alle voorwerpen hadden het op haar voorzien. Ze werd bang, doodsbang, vooral, toen ook haar eigen lichaam veranderde. Haar huid omknelde haar als een dwangbuis, verstikte haar. Gillend stond ze op, gillend liep ze door het huis, gillend liep ze naar buiten. En gillend ook werd ze opgesloten in een krankzinnigengesticht. Iris, 17 jaar oud, had met dat suikerklontje LSD geslikt.

● Gevaarlijk
LSD is „in“, zo „in“, dat het marihuana als extase-verwekkend middel van de eerste plaats heeft verdrongen. Het is echter — menen verschillende autoriteiten — veel gevaarlijker dan marihuana, omdat het een soort tijdelijke krankzinnigheid opwekt, en het nog te kort bekend is om te zeggen, dat regelmatig innemen van LSD geen blijvende schade aan de hersenen berokkent.

Het gebruik van LSD — oorspronkelijk bedoeld als een middel, dat psychiaters gebruikten bij de psycho-analyse — neemt echter hand over hand toe. Niet alleen de kringen rond het Leidseplein, maar ook bij de middelbare scholieren in Utrecht en omgeving, in Den Haag, Wassenaar, onder studenten in Groningen, Leiden en Amsterdam, in artistieke kringen in Maastricht, bij medewerkers en employes van radio en tv. Is het bon ton „klontjes“ te slikken. Suikerklontjes, waaraan een heel klein beetje LSD is toegevoegd.

● Niet oud
HET middel is nog niet zo oud. Een Zwitserse chemicus, verbonden aan de Zwitserse fabriek Sandoz, dr. A. Hofmann, was in 1943 bezig met proeven op het gebied van de alkaloiden in moederkoren, een natuurlijk middel, dat wel gebruikt wordt door vrouwenartsen. Hij zocht een methode, deze stof synthetisch te vervaardigen. Tijdens zijn onderzoekingen merkte hij, dat hij soms een vreemd gevoel over zich kreeg, dat hij later omschreef als een bijzondere intensivering van zijn gevoelens. Hij handelde dan in een soort bedwelmingstoestand, had gezichtsstoornissen, zag fantastische beelden, verloor alle gevoel voor ruimte en tijd. Soms leek het alsof hij buiten zichzelf trad, een soort tijdelijke toestand van schizofrenie.

Hij ontdekte dat hij die aanvallen steeds kreeg als hij bezig was met proeven met die moederkoren-alkaloiden. Blijkbaar kreeg hij, door onzorgvuldigheid, handen wassen en dergelijke, steeds een stof binnen, die hem tijdelijk schizofrenie maakte.

● Ontdekking
Hij concentreerde zich op deze nieuwe stoffen. Hij nam proeven. Hij slikte een heel kleine hoeveelheid van een nieuwe verbinding — lysergure diethylamide — in met water. En het werkte. Een halfuur later kon hij noteren: „Duizelig, moeilijk mij te concentreren, onrustig gevoel, neiging om heel hard te lachen.“ Hij liet zich naar huis brengen. De symptomen waren sterker dan anders. Alles om hem heen

vervormde en verkleurde. Hij had soms het gevoel, dat hij stikte, zijn ledematen wogen zwaar als lood, hij merkte soms, dat hij als een waanzinnige schreeuwde, lachte en huilde. Geluiden zetten zich om in felle kleuren. Na enkele uren viel hij in slaap. Nadat hij geslapen had, voelde hij zich wel beter, maar erg vermoeid. Hij realiseerde zich, dat hij een nieuw middel had ontdekt, een stof, die iemand tijdelijk krankzinnig kan maken. Hij noemde het LSD-25.

● Proeven
LSD begint zijn tocht door de medische wereld. Psychiaters en psychologen doen proeven, gaan ermee werken. Vooral in Amerika wekt het veel opzien, worden er uitgebreide proefnemingen mee genomen. In Nederland zijn de psychiaters, mr. dr. A. Arends en Hein, geneesheer-directeur van de stichting „VeluweLand“ en van „Groot Batelaar“ in Edeveen de reclasseringsgemeenschap van het Leger des Heils, en dr. W. H. van Rhijn uit Enschede, de eerste medici, die het bij hun psychoterapeutische behandeling van hun patiënten gebruiken. De Amsterdamse professor J. Barendregt, psycholoog, begint proeven met een groep van 43 mensen, onder wie cineast Louis van Gastelen, schaker Jan Hein Donner en schrijvers Harry Mulisch en Simon Vinkenoog. Er wordt over geschreven, over gepraat. Er wordt zelfs een tv-uitzending aan gewijd. Langzamerhand werd het middel bekender. Omdat het op geen enkele wijze verboden is — het valt niet onder de Opiumwet en ook niet onder de Wet op Geneesmiddelen — kregen ook niet-medici het vrij gemakkelijk in handen.

Schrijvers, musici, schilders, die het een keer gebruikten, gingen het meer doen, omdat zij door het innemen van LSD nooit geweten sensaties ondergingen, die, zoals zij stellen, hun creativiteit en hun communicatiemogelijkheden oneindig vergroten. Meer dan door het gebruik van marihuana, of haschisch, meer dan door welk bedwelmend of stimulerend middel dan ook.

● Handel
HET slikken van LSD werd echter een rage, toen onverantwoordelijke elementen zelfgemaakte pseudo-LSD en minuscule hoeveelheden op suikerklontjes aanbrachten en verkochten. Het blijkt een zeer lucratieve handel te zijn. De aanmaakkosten van LSD zijn gering, en een kilo suikerklontjes kost f 1,45 bij de kruidenier. Bewerkt met LSD echter worden de klontjes ver-

● Stapelgek
HET gebruik van LSD begon — en is nog steeds bezig — vormen aan te nemen, die politie en functionarissen van de volksgezondheid met zorg vervullen. In Wassenaar werd een jonge vrouw na gebruik van LSD volkomen schizofren, het aantal zelfmoorden onder LSD-gebruikers steeg — thans een gemiddelde van vijf per maand — Tri-Peter, een jongen, die van be-

Hij heeft een LSD-kick. De kleuren zijn veranderd, het „ziel“ geluiden, zijn ledematen leiden een eigen leven. Misschien is hij nu gelukkig. Misschien ook is hij dodelijk bangst.

in Utrechtse dwarsstraat sprong de Surinaamer, die bekend stond als „Robin Hood“, na gebruik van LSD van zijn slaaf naar buiten, omdat hij meende, dat hij moest met aanvallen van schizofrenie worden opgenomen in krankzinnigeninrichtingen als het Amsterdamse paviljoen 3 van het Wilhelminagasthuis.

OMDAT het kleurloos, smaakloos en reukloos is, kwamen er de vreemdste toestanden voor. Een modekapper — zelf een groot klontjesliker — deed het ongemerkt in de koffie en de thee van de klanten in zijn dameskapsalon, die daarna prompt een „LSD-kick“ kregen, wat de heren en dames dan schuddend van het lachen stonden aan te zien. Veel plezier heeft hij er echter niet van gehad. Door de invloed

van LSD verloor hij zijn verantwoordelijkheidsgevoel, zijn zakeninstinct liet hem in de steek en hij ging failliet. In handen van niet-medici kan LSD bijzonder gevaarlijk zijn. Er zijn ook andere geluiden over LSD. Vooral in Amerika, maar ook in Europa — onder meer de groep rond Simon Vinkenoog — zijn er wetenschapsmensen, intellectuelen en kunstenaars die LSD zien als een van de middelen, die een nieuwe wereld kunnen maken.

● Depressief
OK vele psychiaters geloven dat LSD een zegen kan zijn. Dat het bij behandeling van psychotisch en neurotisch gestoorde mensen in grote mate kan bijdragen tot herstel. Of deze eventuele voordelen van LSD echter opwegen tegen de nadelen van een onbeperkt gebruik door iedereen is zeer de vraag. Professor Barendregt, een van de mensen die uitgebreide proeven nam met LSD, zegt nu: „Misschien heb ik de kracht

(Advertentie)

over 'n beste geiser gesproken...!

JUNKERS

1961

Amsterdamse pakhuis. Zijn begrafenis werd bijgewoond door v.l.n.r.: Joop Dielemans, John de Vinkicker, Simon Vinkenoog, Marijke Koger, een onbekende vrouw, Pieter ten Hoop en Robert Janse Grootveld.

● Zorg
IT farmaceutisch oogpunt is LSD-25 een bijzonder gevaarlijke stof. Het wekt experimentele krankzinnigheid, en de beschadigingen wekken de indruk dat ze blijvend kunnen zijn. Dr. J. H. Ligtertink, arts en apotheker, weet waarover hij spreekt. Hij is de farmaceutisch inspecteur van de Volksgezondheid in de provincie Noord-Holland en het snel om zich heen grijpend gebruik van dit extase-verwekkend middel vervult hem met zorg. Formeel gezien heeft hij er nog niets mee te maken, omdat LSD onder geen enkele verbodsbepaling valt, ook niet onder de wet op de geneesmiddelen. Wel is hij ervan overtuigd, dat geen enkele apotheker — volgens de onder hem heersende ordes — dit middel afgeeft aan onbevoegden. LSD kan echter gemakkelijk verboden worden. Artikel 4 van de Geneesmiddelenwet biedt hiervoor de mogelijkheid. Of er op het ogenblik gewerkt wordt aan een verbod van LSD, kon niemand ons nog vertellen. Dat is een zaak voor de staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid, dr. A. J. H. Bartels. Maar totdat dit verbod afkomt, zullen in toenemende mate de „klontjes“ worden geslikt, zal het aantal zelfmoorden (pogingen) stijgen en zullen de psychiatrische inrichtingen voller raken met LSD-gebruikers, want LSD is „in“, volkomen „in“.

SIMON Vinkenoog over LSD: „Het gaat hier om ervarings, die de mens individueel veranderen, die hem zelf doen denken en leven, in plaats van gedacht en geleefd te worden, en van waaruit hij zal trachten van de aarde een paradijs te maken.“